

BR.1876.Ⅲ.37.

B. 1876, III, 37.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.

BESCHIKKING van 4 December 1876, n°. 164 A,
tot nadere regeling der voeding, kleding en
ligging voor de verpleegden in de Rijksgestichten
Ommerschans en *Veenhuizen*.

DE MINISTER VAN JUSTITIE,

Gezien de missiven van den Directeur der Rijksgestichten
Ommerschans en *Veenhuizen*, van 27 Junij en 25 Julij 1876,
n°. 1561 en 1764;

Gelet op het Koninklijk besluit van 20 Mei 1876, (*Staatsblad*
n°. 107);

Heeft goedgevonden:

de verstrekking van voeding, van kleding en van ligging
aan de verpleegden in de voormelde gestichten te wijzigen, als
volgt; met bepaling, dat deze nieuwe regeling op 1 Januarij a. s.
zal in werking treden.

N°. 1.

VOEDINGSTAAT voor de verpleegden in de Rijksgestichten
Ommerschans en *Veenhuizen*.

A. *Middagspijs.*

3 maal 's weeks vleeschsoep,
1 » » toebereide gort,
1 » » » erwten,
2 » » » aardappelen met groenten;

zamengesteld voor 100 verpleegden als volgt:

vleeschsoep:	6	kilogram	rundvleesch,
	1,5	»	rundvet,
	18	»	derde reis afgemalen gort,
	25	»	aardappelen,
	10	»	groenten,
	0,03	»	peper;
toebereide gort:	25	kilogram	derde reis afgemalen gort,
	3,5	»	rundvet of 2 kilogram boter;
toebereide erwten:	40	kilogr.	erwten en 10 kil. aardappelen,
(voor mannen)	4	»	uijen en selderij,
	3	»	rundvet,
	0,035	»	peper;
toebereide erwten:	30	kilogr.	erwten en 10 kil. aardappelen,
(voor vrouwen)	4	»	uijen en selderij,
	3	»	rundvet,
	0,025	»	peper;
toebereide aardappelen:	120	kilogram	aardappelen, gedurende
			den tijd van het schrappen en 130 kilo-
			gram gedurende den overigen tijd van
			het jaar, met 25 kilogram groenten,
			afwisselend van soort, als wortelen,
			knollen, kool, uijen en eenige blad-
			groenten, naar gelang van het jaar-
			getijde,
	3	kilogram	rundvet,
	0,035	»	peper.

De spijzen worden bovendien toebereid met 1 tot 2 kilogram zout en, zoo noodig, met 1 tot 2 liter bierzijn.

Indien de aardappelen van geene voedzame kwaliteit zijn, zal, ter beoordeeling en beslissing van den directeur, de hierboven vermelde verstrekking van aardappelen met groenten toebereid, geheel of gedeeltelijk vervangen worden door meerdere verstrek-

king van toebereide gort en toebereide erwten, zamengesteld zooals hierboven is bepaald.

De voedingsmiddelen worden uitgedeeld in portien van 12 tot 15 deciliters inhoud.

B. *Morgen- en avondeten.*

Tot morgen- en avondeten zal voor 100 verpleegden worden verstrekt:

des morgens	30 kilogram	} roggebrood,
des avonds	30 »	

des morgens en des avonds 5 liters zoetemelk in $\pm$ 50 liters gekookt water, waarbij zal worden gevoegd het aftreksel van 0,4 kilogram koffij met 0,2 kilogram cichorei.

Aan oude en zwakke verpleegden, die, volgens aanwijzing van den geneeskundige geen roggebrood kunnen verdragen, kan in plaats daarvan tarwebrood worden verstrekt en wel per hoofd daags 4 hectogram.

Aan jeugdige verpleegden wordt uitgereikt:

van	2— 8 jaren,	$\frac{1}{2}$ ration,
»	8—13 »	, $\frac{3}{4}$ » ,

doch in plaats van roggebrood, per hoofd:

van	2— 4 jaren	} des morgens 0,07 ^s kilogr. wittebrood,
»	4— 8 »	} » morgens 0,12 ^s » grof tarwebrood,
»	8—13 »	} » morgens 0,15 » » »

welk brood zoowel des morgens als des avonds voor hen wordt besmeerd met $\frac{1}{2}$ decagram boter.

Voor kinderen van 2—8 jaren wordt de koffij vervangen door 0,15 liter melk.

VOEDING van zuigelingen en andere kinderen
beneden den leeftijd van twee jaren.

Aan de moeders dier kinderen wordt te goed gedaan:

- a. voor kinderen beneden één jaar:
dagelijks 3 beschuiten en 2 deciliter melk;
- b. voor kinderen van één jaar tot twee jaren:
dagelijks 3 beschuiten en een deciliter melk en voorts voor
middageteten:

7½ dekagram rijst,
¼ » zout,
1 » suiker,
2 deciliter zoete melk.

Nº. 2.

STAAT DER KLEEDING EN LIGGINGSTUKKEN
voor de verpleegden in de Rijksgestichten *Ommer-
schans* en *Veenhuizen*.

1º. Kleedingstukken.

- a. voor mannen en jongens boven 6 jaren oud:
- 1 pet,
1 buis van tirentijn of karsaai,
2 broeken van tirentijn of karsaai,
2 onderbroeken van katoen of van half linnen
keper,
3 katoenen hemden,
2 hemdrokken van katoen of van half linnen
keper,

2 katoenen halsdoeken,
 2 katoenen zakdoeken,
 3 paar wollen kousen,
 1 paar klompen,
 (*) 1 paar broekdraagbanden,
 (*) 1 gordel van linnen singel.

(*) Deze artikelen worden verstrekt naar gelang daaraan volgens het oordeel der directie behoefte bestaat.

b. voor vrouwen en meisjes boven 6 jaren oud:

2 wit katoenen mutsen,
 1 jak van tirentijn of karsaai,
 2 rokken van tirentijn of karsaai,
 1 baaijen rok,
 2 borstrokken van katoen of van half linnen keper,
 3 katoenen hemden,
 2 onderbroeken van katoen of van half linnen keper,
 2 katoenen halsdoeken,
 2 katoenen zakdoeken,
 2 zuiveringsdoeken,
 3 paar wollen kousen,
 2 linnen boezelaars,
 1 paar klompen.

c. voor jongens boven 2 tot en met 6 jaren oud:

1 pet,
 2 blaauw katoenen kielen,
 2 broeken van grijs katoen of van grijs half linnen keper,
 2 borstrokken van katoen of van half linnen keper,

2 onderbroeken van katoen of van half linnen keper,
 3 katoenen hemden,
 2 katoenen halsdoeken,
 2 katoenen zakdoekjes,
 3 paar wollen kousen,
 1 paar klompen.

d. voor meisjes boven 2 tot en met 6 jaren oud:

1 hoedje,
 2 gekleurd katoenen jurken,
 3 rokken van katoen of van half linnen keper,
 2 borstrokken van als voren,
 3 katoenen hemden,
 2 onderbroeken van katoen of van half linnen keper,
 2 katoenen halsdoeken,
 2 katoenen zakdoekjes,
 3 paar wollen kousen,
 1 paar klompen.

e. voor kinderen beneden 2 jaren oud:

3 gebreide katoenen mutsen,
 2 gekleurd katoenen jurken,
 3 katoenen hemden,
 2 katoenen borstrokken,
 3 wit katoenen doeken,
 3 paar wollen kousen,
 2 baaijen luijers,
 10 witte luijers,
 1 paar sokken of schoenen.

2°. Aan verpleegden kunnen, indien dit volstrekt noodzakelijk wordt geoordeeld, schoenen of pantoffels worden verstrekt.

- 3°. Bij het breken of verliezen van klompen, zonder eigen toedoen, kunnen nieuwen worden uitgereikt.
- 4°. Aan veldarbeiders kunnen handschoenen worden verstrekt.
- 5°. Liggingstukken.

De liggingstukken voor iederen verpleegde bestaan in:

- 1 hangmat of ijzeren krib,
- 1 stroozak,
- 1 hoofdkussen gevuld met stroo,
- 2 bedlakens (met één ter verschooning),
- 1 wollen deken,
- 1 katoenen deken voor het tijdvak van 1 October tot 1 Mei.

- 6°. Aan zieken kunnen matrassen en hoofdkussens gevuld met alpengras worden verstrekt.

's Gravenhage, den 4den December 1876.

De Minister van Justitie,

VAN LIJNDEN VAN SANDENBURG.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title.

Main body of faint, illegible text, appearing to be several lines of a letter or document.

Additional faint, illegible text, possibly a signature or closing section.

Bottom section of faint, illegible text, possibly a footer or reference information.

